

B.A. Semester - 5 (CBCS) Examination

Oct/Nov. - 2018

SANSKRIT: P13 DHARMSHASHTRA ANE MANUSMRUTI (ADHYAY 7) (CORE - 13)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે શ્લોકોનું ભાષાંતર કરો. (૧૪)
- (1) तस्यार्थे सर्वभूतानां गोप्तारं धर्ममात्मजम्।
ब्रह्मतेजोमयं दण्डमसृजत्पूर्वमीश्वरः॥
- (2) एवंवृत्तस्य नृपतेः शिलोच्छ्रेनापि जीवतः।
विस्तार्यते यशो लोके तैलबिन्दुरिवाम्मसि॥
- (3) एकः शंत योधयति प्राकारस्थो धनुर्धरः।
शतं दशसहस्राणि तस्माददुर्गं विधायते॥
- (4) न कृतैशयुधैर्हन्याद्बुध्यमानो रजे रिपुन।
न कार्ष्णिभिर्नापि दिग्धैर्नाग्निज्वलितैर्जनेः॥
- પ્રશ્ન-૨ ધર્મશાસ્ત્રનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ સમજાવો (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૨ સ્મૃતિઓનો રચનાકાળ જણાવી, પરાશરસ્મૃતિનો પરિચય આપો.
- પ્રશ્ન-૩ અર્થશાસ્ત્ર-નીતિશાસ્ત્રની પરંપરા વર્ણવી, કામંદકીય નીતિસાર, નીતિવાક્યામૃત અને શુકનીતિનો પરિચય આપો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૩ મનુસ્મૃતિ વિશે પરિચયાત્મક નોંધ લખી, સ્મૃતિ સાહિત્યમાં તેનું મહત્વ દર્શાવો.
- પ્રશ્ન-૪ મનુસ્મૃતિ અધ્યાય સાતના આધારે 'રાજ્યસંચાલનના સિદ્ધાંતો વર્ણવો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૪ મનુસ્મૃતિ અધ્યાય સાતના આધારે 'કર-પદ્ધતિ' પર વિસ્તૃત નોંધ લખો.
- પ્રશ્ન-૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૪)
- (1) રાજ્યના નૈતિક કર્તવ્યો
- (2) દૂતના લક્ષણો અને દૂતકાર્યો
- (3) રાજ્યની દિનચર્યા
- (4) વ્યૂહરચના
